

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogolne/komunikaty-prezesa-ure/2939,Informacja.html>
2021-11-28, 16:19

Informacja

Informacja w sprawie założeń do opracowania instrukcji ruchu i eksploatacji elektroenergetycznych sieci przesyłowych i dystrybucyjnych

PREZES

URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

dr Leszek Juchniewicz

W myśl art. 8 ust. 1 ustawy zmieniającej z dnia 4 marca 2005 r.^{1]}, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego jest zobowiązany w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy^{2]} przedłożyć Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia część instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej, dotyczącą bilansowania systemu przesyłowego i zarządzania ograniczeniami systemowymi. Zgodnie zaś z art. 9g ust. 9 ustawy – Prawo energetyczne^{3]}, każdy operator systemu dystrybucyjnego^{4]} w terminie 60 dni po ogłoszeniu zatwierdzonej instrukcji sieci przesyłowej przedstawi Prezesowi URE do zatwierdzenia część instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej, dotyczącą bilansowania systemu dystrybucyjnego i zarządzania ograniczeniami systemowymi.

Ta zmiana, wdrażająca do polskiego prawa energetycznego przepis art. 23 ust. 2 Dyrektywy 2003/54/WE w sprawie wspólnych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej, pozwoli na odejście od praktyki dowolnego kształtowania mechanizmów

bilansujących przez operatora systemu przesyłowego. Paradoks dotychczasowej sytuacji polegał m.in. na tym, że Prezes URE zatwierdzał taryfy operatora systemu przesyłowego i spółek dystrybucyjnych, nie mając przy tym wpływu na zasady funkcjonowania rynku bilansującego. Wadliwe rozwiązania przyjęte na tym, w założeniach czysto technicznym, segmencie rynku energii zdeformowały go na tyle, że stał się miejscem prowadzenia działalności gospodarczej nastawionej na zysk. Tym samym sytuacja finansowa uczestników rynku energii zmieniała się zasadniczo w stosunku do założeń przyjętych do taryf.

Dyskusja nad ostatecznym kształtem konkurencyjnego rynku energii elektrycznej i harmonogramem jego pełnego wprowadzenia trwa w Polsce co najmniej od kilku lat. Uczestniczą w niej praktycy – przedstawiciele podmiotów biorących bezpośredni udział w rynku, w tym odbiorcy, naukowcy i pracownicy przedsiębiorstw energetycznych. Od marca 2005 r. dyskusja taka miała miejsce na forum Zespołu do spraw Rozwiązań Systemowych Rynku Energii Elektrycznej⁵¹ pod przewodnictwem Prezesa URE. W trakcie prac Zespołu ujawniła się pewna polaryzacja stanowisk prezentowanych przez przedstawicieli poszczególnych sektorów. Za konieczne i ważne dla dalszych prac uważam więc sprecyzowanie oczekiwań Regulatora już teraz, w okresie przygotowywania przez OSP projektu instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej do zatwierdzenia.

Efektywnie funkcjonujący konkurencyjny rynek energii elektrycznej powinien zapewniać generowanie przejrzystych cen energii w czasie rzeczywistym po stronie podażowej i umożliwiać w miarę szybką reakcję odbiorców na te sygnały cenowe po stronie popytowej. Warunki te spełnia funkcjonalny model rynku, oparty na koncepcji podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie, w którym możliwe jest tzw. bilansowanie ponadobszarowe i swobodne uczestnictwo odbiorców i wytwórców w grupach bilansujących. Model ten może być wdrażany sukcesywnie, po sprecyzowaniu założeń i usankcjonowaniu jego poszczególnych elementów w przepisach rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego. W pierwszej kolejności należy przyjąć rozwiązania pragmatyczne, w wielu aspektach uproszczone, które złagodzą warunki uczestnictwa w rynku hurtowym i detalicznym, wpłyną na zmniejszenie kosztów usuwania ograniczeń systemowych – sieciowych i elektrownianych – oraz umożliwią odbiorcom łatwiejszy i powszechniejszy dostęp do prawa wyboru sprzedawcy. I tak:

1. Operator systemu przesyłowego powinien:

– do końca 2005 r. opracować i poddać publicznej dyskusji wieloletni plan inwestycji usuwających bariery swobodnego handlu energią. Plan taki, opracowany na

podstawie rzetelnej analizy kosztów i korzyści, powinien identyfikować te elementy systemu elektroenergetycznego, które są kluczowe ze względu na powstawanie ograniczeń sieciowych,

- w przygotowywanej instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej zawrzeć zasadniczą zmianę zasad cenotwórstwa, prowadzącą do zmniejszenia skutków finansowych dla jednostek grafików odbiorczych, wynikających ze stosowanego dotychczas mechanizmu cen rozchylonych, oraz wprowadzić standardowe ceny generacji wymuszonej oparte na danych historycznych.

2. Wytwórcy systemowi powinni uwzględniać własne ograniczenia wynikające z technicznych warunków pracy elektrowni w zawieranych umowach sprzedaży energii zgłaszanych OSP do realizacji oraz zaprzestać szczególnie nagannej praktyki umyślnego zgłaszania kontraktów na jednostki podlegające redukcji w celu sprzedaży energii po wyższych cenach z jednostek, których praca jest wymagana ze względu na ograniczenia sieciowe.

3. Spółki dystrybucyjne powinny:

- umożliwić odbiorcom przyłączonym do ich sieci zgłaszanie grafików zagregowanych (łącznego grafiku zgłoszonego przez kilku odbiorców lub przez jednego odbiorcę przyłączonego w kilku miejscach zasilania),

- zaprzestać stosowania upustów poza przypadkami określonymi w taryfie,

- ograniczyć wymagania techniczne niezbędne przy zmianie sprzedawcy do jednego układu pomiarowo-rozliczeniowego, umożliwiającego godzinowe rejestrowanie zużycia energii i jednej drogi transmisji danych⁶¹, oraz przekazywać dane w trybie off-line z odczytem raz na dobę,

- zaprzestać żądania od odbiorców korzystających z prawa wyboru sprzedawcy wymiany przekładników prądowych z jednym rdzeniem pomiarowym i zmienić klasę dokładności liczników energii elektrycznej,

- ograniczyć żądania przedkładania przez odbiorców zmieniających sprzedawcę gwarancji bankowych na pokrycie kosztów odchyień.

Niezależnie od powyższego należy podjąć kroki na rzecz zastąpienia obecnie stosowanej metodologii współczynników podwyższonej pewności zasilania ewentualnymi opłatami za zapewnienie standardów wyższych niż wynikające z przepisów (np. dotyczących krótszych przerw zasilania).

Uważam też, że prowadzenie obrotu konkurencyjnego wymaga pełnego oddzielenia prawnego tej działalności od działalności regulowanej. W związku z tym oczekuję, że od 1 stycznia 2006 r. spółki dystrybucyjne zaprzestaną sprzedaży energii w ramach obrotu regulowanego (odbiorcom taryfowym) i obrotu na wolnym rynku (odbiorcom korzystającym z prawa wyboru sprzedawcy) w ramach tego samego podmiotu prawnego.

Mając świadomość, że powyższe oczekiwania nie zastąpią uregulowań prawnych, z których najpilniejszymi są:

- określenie wymagań dla układów pomiarowo-rozliczeniowych, warunkujących świadczenie usług przesyłowych odbiorcom korzystającym z prawa wyboru sprzedawcy,

- opracowanie programu powszechnego wyposażenia odbiorców w liczniki zgodzinowymi rejestratorami zużycia oraz

- opracowanie zasad pokrywania kosztów bilansowania przez poszczególnych uczestników rynku,

wyrażam nadzieję, że w okresie przejściowym zastosowanie się do tych wymagań przyniesie wymierny efekt i podziała stymulująco na rozwój mechanizmów rynkowych. Stworzy to warunki przygotowujące do planowanego zwolnienia z obowiązku zatwierdzania taryf w części dotyczącej obrotu energią elektryczną sprzedawców energii po rozdzieleniu przez nich sieciowej działalności dystrybucyjnej od obrotu.

W przypadku operatorów systemów przesyłowego i dystrybucyjnych niniejsze stanowisko proszę potraktować jako założenia do opracowywanych instrukcji. Zaś do wytwórców apeluję o zmianę filozofii działania – wasze zachowanie będzie podlegać wspólnemu monitorowaniu przez OSP i URE, a informacje o praktykach będą podawane do publicznej wiadomości.

Prezes

Urzędu Regulacji Energetyki

Warszawa, dnia 15 lipca 2005 r.

/-/

dr Leszek Juchniewicz

^{1]} Ustawa z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 62, poz. 552).

^{2]} Tj. do 3 listopada 2005 r.

^{3]} Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 i Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 34, poz. 293, Nr 91, poz. 875, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 62, poz. 552).

^{4]} W myśl art. 7 ustawy zmieniającej z dnia 4 marca 2005 r., do czasu wyznaczenia przez Prezesa URE operatorów, o których mowa w art. 9h ust. 1 ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2006 r., przedsiębiorstwa energetyczne, wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej z dnia 4 marca 2005 r. zadania operatorów systemów, stają się operatorami systemów w takim zakresie, w jakim pełniły funkcje tych operatorów.

⁵¹ Zespół ten został powołany przez Zespół ds. Polityki Energetycznej.

⁶¹ Wyjątek mogą stanowić najwięksi odbiorcy przyłączeni do sieci 110 kV.

Data publikacji: 21.07.2005

Data modyfikacji: 13.09.2012

[Poprzedni](#)
[Następny](#)